

Kandidatoppgave

Hvordan kan vi hjelpe elevene til å forberede seg bedre mellom og til timene på trinn 2 i trafikkopplæringen?

How can we help students to prepare before and between driving lessons in step 2 of driving education?

Olav Opås
Håvard Nilsen
Jon-Anders Nethaug

TLB251

Kandidatoppgave

Trafikklærer høgskolekandidatstudium

Våren 2013

Avdeling for
trafikklærerutdanning

Forord

Denne kandidatoppgaven er vi tre studenter som har samarbeidet for å gjennomføre. Gruppen består av Håvard Nilsen, Olav Opås og Jon-Anders Nethaug.

Vi satt sammen en høstdag og snakket om at vi ønsket å lage noe elevene kunne ha nytte av. Vi ønsket å hjelpe eleven, først og fremst til sine kjøretimer, men også til den private øvelseskjøringen som ofte tar plass tidligere.

Vi hadde nå funnet retningen vi ønsket å gå i, men veien ble til som vi gikk.

Vi vil takke Brit Isachsen for hjelp til å finne frem til teoristoff som omhandler tilnærmet tema som vi valgte.

Vi takker også vår veileder, Olav Krogstad, for tips og hjelp til vårt produkt og rapport.

Innholdsfortegnelse

Forord	2
Sammendrag	4
Summary	5
Innledning	6
<i>Klargjøring av begreper</i>	7
Teori	8
<i>Læreplan klasse B og BE</i>	8
<i>Trinnvis opplæring</i>	8
Trinn 1	9
Trinn 2	9
Trinn 3	9
Trinn 4	10
<i>MMO – Multimedia metodikk i opplæringen</i>	10
Prosjektoppgaven	12
<i>Aksjonen</i>	12
Trinn 2 materiale	12
Videoklipp	13
Bilde av videoedigering	14
Bilder og illustrasjoner	14
Tilbakemelding på produktet	15
Drøfting	15
Evaluering og konklusjon	18
<i>Tanken</i>	18
<i>Produktet</i>	18
<i>Veien videre</i>	18
Litteraturliste	19
<i>Bøker</i>	19
<i>Kandidatoppgaver</i>	19
<i>Internetsider</i>	19
Figuroversikt	20
<i>Tabell / diagram</i>	20
<i>Bilde / illustrasjon</i>	20
Vedlegg	21
<i>Noen siterte tilbakemeldinger fra målgruppen vår</i>	21

Sammendrag

Denne rapporten tar opp utfordringen med privat øvelseskjøring med fokus på trinn 2 i trafikkopplæringen.

Rapporten handler om hvordan eleven kan komme bedre forberedt til kjøretimer hos en trafikkskole på trinn 2 i opplæringen.

Vi som trafikklærerstudenter ser utfordringer ved feil nyinnlæring allerede på trinn 2 i opplæringen. Vi ønsker gjennom rapporten å begrunne hvorfor vi har valgt å lage dette produktet vi mener vil være nyttig for mange unge som skal starte med øvelseskjøring.

Gjennom rapporten kommer det frem hvordan vi har fordelt oppgavene mellom oss, og hvordan vi har jobbet med de forskjellige oppgavene.

Vi ønsker å gjennomføre dette ved å produsere og gjøre tilgjengelig kunnskap som eleven og foresatte kan bruke ved privat øvelseskjøring.

Vi vil presentere dette som en internettside, hvor vi bruker bilder, illustrasjoner og filmer med lyd og tekst, for å gjøre læringen mer interessant og slik mer lærerik for ungdom og foresatte.

Internettsiden vi har som produkt

<http://www.nethaug.com/index.html>

Summary

The report takes up the challenge of private driving practice with a focus on step 2 in driver education.

This report is about how students can be better prepared for driving lessons at a driving school at step 2 of the education.

As driving teacher in education we saw challenges already at step 2 in the tutorial, when the students often had learned the exercise wrong at home. We want the report to explain why we have chosen to make this product we believe will be helpful to many young people who will take the driver licence.

We want to achieve this by producing and making available knowledge that students and parents can use at private driver training.

The report describes how we have divided the tasks between us, and how we dealt with the various tasks.

We present this as a web page, which we use photos, illustrations and movies with sound and text to make learning more interesting and thus more informative for youth and parents.

The WEB Page

<http://www.nethaug.com/index.html>

Innledning

I kandidatoppgaven startet vi med utgangspunktet at vi ønsket å hjelpe elevene til å komme bedre forberedt til kjøretimene. Vi ønsket å hjelpe de elevene som ønsker det, til å ha muligheten til å forberede seg til trafikkopplæringen som skjer på trafikkskolen.

Som trafikkklærerstudenter så vi alle tre utfordringer med tiden vi bruker i bilen. Elevene ville ha en større utbytte av kjøretimene sine hvis de var bedre forberedt, og vi som lærere ville slippe å bruke mye av tiden i bil på å gå gjennom øvelsene som skal gjennomføres, og faktisk kjøre øvelsene.

Vi ønsket å lage et produkt som kunne hjelpe elevene som ønsker det, til en billigere og raskere opplæring.

Produktet vi ønsker å lage skal gjøre det lærestoffet som er nødvendig, tilgjengelig for elevene. Dette skal ha en enkel oppbygging, være forståelig for elever og foresatte, samtidig som det skal være en enkel tilgang til nyttig informasjon om opplæringen til førerkort klasse B.

Vi valgte å jobbe med trinn 2 av opplæringen da det er denne delen av opplæringen som elevene lettest kan tilegne seg kunnskap og erfaring om under privat øvelseskjøring, og dette er det første trinnet de skal ut å bruke i praksis.

Vi så også fordeler med å begrense lærestoffet vi skulle presentere, da tiden vi hadde til rådighet, ikke hadde strukket til for å gå gjennom hele læreplanen for opplæringen i førerkort klasse B.

Problemstillingen vår ble som følger:

Hvordan kan vi hjelpe elevene til å forberede seg bedre mellom og til timene på trinn 2 i trafikkopplæringen?

Oppgaven vår er bygd opp som en nettside.

I rapporten har vi valgt å begynne med en teoridel om hvordan trinn 2 i trafikkopplæringen er bygd opp, dette for å få et innblikk i hva elevene skal gjennom og hva som er hensikten med dette trinnet i trafikkopplæringen.

I rapporten om prosjektet har vi først beskrevet hvordan vi valgte å fordele arbeidet. Deretter har vi mer detaljert beskrevet hvordan vi har valgt å lage siden. Her har vi skrevet om den rent tekniske delen av jobben med nettsiden. Vi har også beskrevet hvordan vi har formulert oss på det som ligger ute av informasjon som tekst på nettsiden, og forklart hvordan vi har valgt å bruke bilder og film som virkemiddel for å gjøre det mer interessant for leseren.

Klargjøring av begreper

Elev

Elev er en person som mottar undervisning eller omfattende veiledning av en fagperson eller lærer på en skole eller et kurs. (<http://no.wikipedia.org/wiki/Elev>)

Kandidat

I teksten eller på nettsiden kan det være at vi har omtalt eleven som kandidat da dette har vært hensiktsmessig. Dette er altså en og samme person.

Privat øvingskjøring

Dette er øving som eleven kjører privat hjemme med en ledsager, ikke en trafikklærer.

Ledsager

Dette er personen som er med som ansvarlig under privat øvingskjøring.

Mengdetrening

Mengdetrening er å trene på noe man har innlært, for å komme opp på et automatisert ferdighetsnivå. (<http://no.wikipedia.org/wiki/Mengdetrening>)

Teori

I denne første delen av oppgaven vil vi presentere aktuell teori som er bakgrunn for produktet vårt. Dette vil gi leseren en forståelse av hvorfor vi mener at produktet vårt vil være nyttig ovenfor eleven.

Læreplan klasse B og BE

Planen for opplæringen i klasse B finner vi i ”Læreplan, Førerkortklasse B og BE”, håndbok 252, som ble utgitt Desember 2004.

Hovedmål for opplæringen

Etter å ha gjennomført trafikkopplæringen i klasse B skal eleven ha den kompetansen som er nødvendig for å kjøre bil på en ansvarlig måte.

Eleven skal ha de kunnskaper og ferdigheter, den selvinnsett og risikoforståelse, som er nødvendig for å kjøre på en måte som

- er trafiksikker
- gir god samhandling
- fører til god trafikkavvikling
- tar hensyn til helse, miljø og andres behov
- er i samsvar med gjeldende regelverk

(Sitert fra læreplan klasse B og BE, s.14, 2004)

Trinnvis opplæring

Opplæringen for klasse B er delt opp i fire trinn. Trinnene som er bygd opp fra en til tre har mål som er en forutsetning for å starte på neste trinn i opplæringen. Hvert av trinnene har obligatoriske timer som skal sikre opplæringen til eleven og på den måten kontrollere at eleven har de forutsetningene en må ha, for på en sikker måte få utbytte av neste trinn i sin opplæring. Når målene for disse fire trinnene er nådd, vil eleven ha den kompetansen som kreves for å bestå førerprøven på klasse B.

Trinn 1

Trinn 1 i trafikkopplæringen er det første møtet eleven har med trafikkopplæringen og med sin trafikkskole. Dette trinnet består av et trafikalt grunnkurs som må være gjennomført før en kan starte med øvelseskjøring. Dette gjelder uavhengig om eleven kjører privat hjemme eller hos en trafikkskole.

Kurset går over flere kvelder og skal bidra til at elevene får en grunnleggende forståelse for hva bilkjøring i trafikken innebærer.

Trinn 2

Trinn 2 i trafikkopplæringen er det første trinnet hvor eleven skal begynne å kjøre bil på trafikkskolen, og det er også naturlig at det er, bevisst eller ubevisst, her den private øvelseskjøringen starter. På dette trinnet skal eleven få bruke oppmerksomheten sin på å kjøre bilen teknisk, uten å måtte rette oppmerksomheten sin til andre trafikanter.

For at utbyttet på neste trinn skal bli optimalt er det viktig at den tekniske kjøringen til eleven er så god at oppmerksomheten til eleven kan rettes ut av bilen og mot det trafikale bildet som eleven ferdes i. Kjøringen skal også være økonomisk og miljøvennlig med tanke på bruk av bilen og dens virkemåte. Kunnskaper om bilen og ansvaret som en fører har skal også eleven ha kjennskap til. For at eleven skal ha mer forståelse for opplæringen på dette trinnet er det nødvendig at han har grunnleggende kunnskap om mennesket og veien.

Omfanget av undervisningen må tilpasses elevens forutsetninger og muligheter for øvingskjøring.

Mot slutten av trinn 2 skal det gjennomføres en veiledningstime hvor lærer og elev sammen skal komme frem til om eleven er klar til å flytte fokuset fra bilen, ut til trafikkbildet og samhandlingen med andre trafikanter.

Trinn 3

Dette trinnet har fokuset på elevens læring ute i trafikken. Kunnskaper om flere aktuelle bestemmelser i veitrafikklovgivningen er også nødvendig for eleven å ha da de skal ferdes ute i trafikken. Eleven skal beherske kjøring i variert trafikk, og ha de kunnskaper og ferdigheter

som er nødvendig for at eleven skal kunne kjøre selvstendig. Det er ikke bestemt minste antall timer på dette trinnet, men opplæringen skal tilpasses det eleven kan ifra før, og utviklingen gjennom privat øvelseskjøring og kjøring med trafikkskole.

Trinn 3 inneholder også sikkerhetskurs på bane, som er obligatorisk for alle som skal ha førerrett i klasse B.

Det er også på trinn 3 er veiledningstime som eleven skal gjennom, hvor lærer og elev sammen skal komme frem til om eleven har nok kompetanse til å kjøre selvstendig i variert trafikkmiljø. Nivået på eleven skal være tilnærmet førerkortnivå da trinn tre er ferdig gjennomført.

Trinn 4

Det siste trinnet i opplæringen har mange av de samme momentene som i trinn 1 av opplæringen. Trinnet setter fokus på risikoforståelse og selvvinnsikt hos eleven.

Risikoforståelse, kunnskap om regler og trafikken som system er momenter som det er viktig å fokusere på gjennom hele opplæringen, men som er nøkkelpunkter sammen med selvvinnsikt på dette siste trinnet.

Sikkerhetskurs på vei er obligatorisk for alle som skal ha førerrett klasse B.

Trinn 3 er avslutningen på ny innlæringen i opplæringen, det er her eleven skal være på førerkortnivå.

Trinn 4 skal fungere som et kurs hvor eleven får den nødvendige utviklingen av viljen til å ta ansvar, til å ta forholdsregler og til å samarbeide i trafikken.

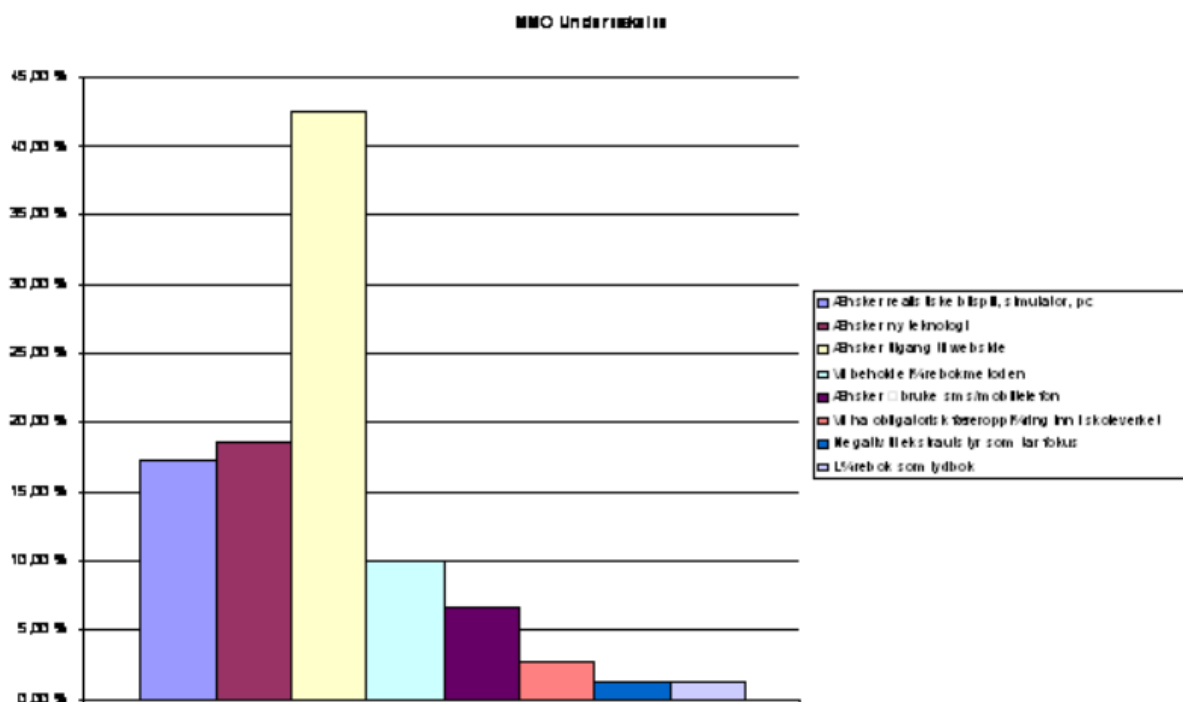
MMO – Multimedia metodikk i opplæringen

(Tidligere kandidatoppgave på Hint av Ødegård, Holmen og Sollien 2008)

Kandidatoppgaven deres bygger på og viser til en undersøkelse utført som grunnlag for en annen kandidatoppgave på samme studie utført av Wang, Sæther og Bjørlo (2007).

Ifølge Wang, Sæther og Bjørlo (2007) utførte de en undersøkelse på et informasjonsmøte for foreldrene/foresatte til 16 åringer som er påmeldt trafikalt grunnkurs eller er klare til øvingskjøring, som Statens Vegvesen hadde innkalt til. Undersøkelsen de utførte gikk ut på

om alternative metoder for å tilegne seg teorikunnskaper om kjøring. De hadde som bakgrunn at dagens ungdom ikke leser så mye bøker, og det kom frem av undersøkelsen at mediene ungdommene bruker hjemme er internett, mobiltelefon, spill og pc, og at de ønsker informasjon på disse stedene.

Undersøkelsen viser at allerede i 2007 var ønsket om tilgangen til en internettside stor for få tilgang til informasjon om føreropplæringen, og i kandidatoppgaven til Ødegård, Holmen og Sollien, ønsket også de å lage en nettside for å få frem informasjon til eleven og ledsagerne, da undersøkelsen viste at dette kunne ha positiv innvirkning på den private øvingskjøringen. De fokuserte da på kjøringen som tar sted på et senere stadiet i opplæringen, den mer trafikale utfordringen til eleven og ledsageren.

Vi så nytten av å bygge en internettside for å få frem informasjon og tips allerede fra første stund i opplæringen, og mener vi kan dra klare sammenligninger mellom behovene for informasjon om mengdetrening hjemme trafikalt, og den private øvelseskjøringen som kan finne sted allerede tidlig på trinn 2.

Prosjektoppgaven

Aksjonen

Som tidligere nevnt i innledningen, var det et nettsted med fokus på trinn 2 i opplæringen vi valgte å lage. Vi satte oss da ned og fordelte arbeidsoppgavene som måtte gjøres. Som den datakyndige på vårt team, ble det naturlig at Jon-Anders skulle ta seg av det rent tekniske arbeidet med nettsiden. Olav og Håvard skulle produsere materialet som skulle legges inn på siden.

Etter flere møter, ble vi enige med veileder om å utelukke teoritemaene 2.1 til og med 2.4 i oppgaven vår. Ut ifra problemstillingen våre ønsker vi å veilede eleven på den praktiske kjøringen. Vi ser at teorien har mye innvirkning på hvordan den praktiske kjøringen vil fungere, men vi anbefaler heller eleven å kjøpe seg teoriboka og lese denne.

Trinn 2 materiale

Når det gjelder stoffet som vi har brukt i forhold til trinn 2, har vi benyttet oss av læreplanen for klasse B og BE, samt boka ”Trafikkdidaktikk” av Glein og Lødemel. I arbeidet med dette stoffet, har vi hatt et fokus på å gjøre det litt lettere og mer forståelig for mannen i gata, som dette produktet tross alt er ment for. Vi har derfor lagt ned en god del arbeid i tekstene som er på siden, slik at de blir korte og lett forståelige. Vi har sett for oss at dette i tillegg til å være et hjelpemiddel for elevene, også skal være noe som ledsager ved privat øvelseskjøring kan bruke som et hjelpemiddel for at øvingen på trinn 2 skal bli mer strukturert og sterkere med tanke på innhold. Dette betydde at vi i tillegg til at elevene skulle finne produktet interessant og noe de vil bruke, også måtte lage det slik at ledsagerne syntes det samme. Vår mening er at mange foreldre er usikre på flere aspekter av øvelseskjøring, og vi håper at vårt produkt er noe som kan lette den teoretiske delen av den. I og med at ledsagere selv har kjørt bil selvstendig i minimum fem år, kan det ofte være en fare for at de uvaner de selv har lagt seg til på den tiden, innlæres til eleven, noe som ikke er heldig.

Arbeidet med selve stoffet på trinn 2 har gått bra, dette er jo noe som vi sitter med en bra kompetanse på, slik at utfordringen stort sett har vært å forenkle det. Vi har i stor grad brukt den erfaringen som vi gjennom kjøring med elever på Hint har skaffet oss. Det er klart at selv

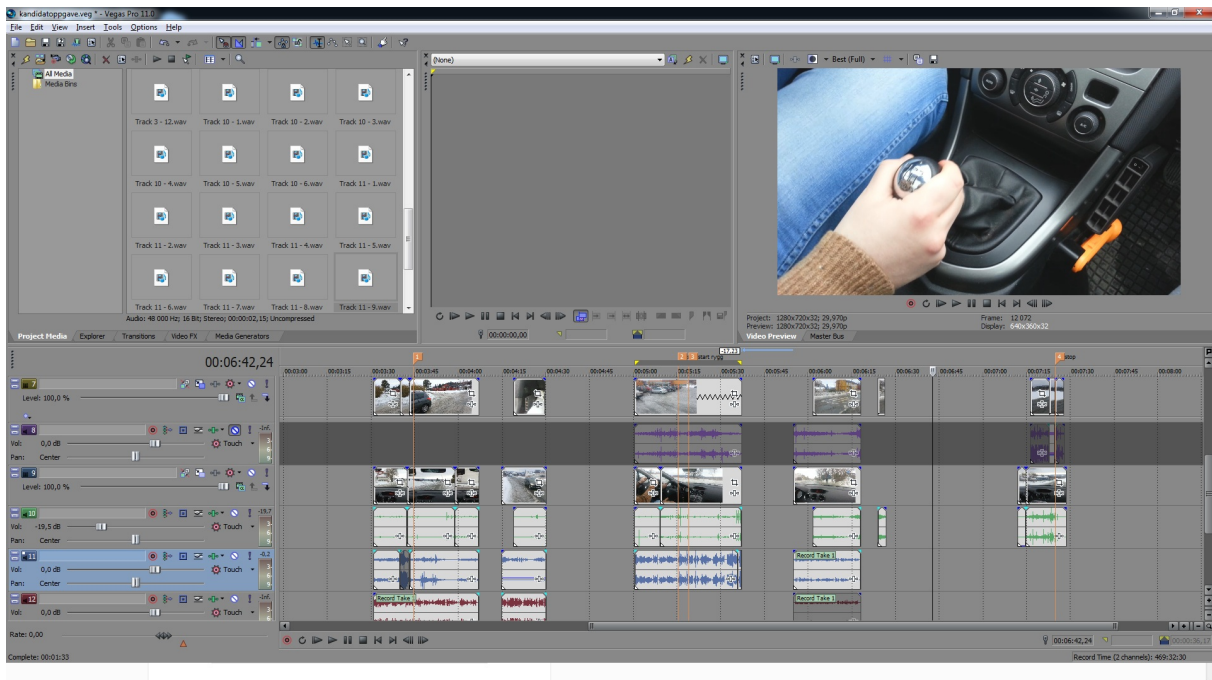
om vi som lærere ofte tenker på rammefaktorer, mål og nøkkelpunkter, vil dette kanskje bli for svevende å kunne forstå noe av for elev og ledsager.

Videoklipp

Det er ikke til å legge skjul på at hvis dette produktet skal være noe som ungdom på 16-18 år ønsker å benytte seg av, må det være lett å bruke, og ikke være noe som lett kjeder dem. Derfor har vi også valgt å bruke en del bilder og video i beskrivelsen av enkelte momenter. En annen grunn til at vi valgte å gjøre dette var at noen øvelser og momenter rett og slett vanskelig lar seg forklare på en bra måte ved å skrive om de. Eksempler på dette kan være "klatremetoden" ved rattbruk, og teknikker som brukes ved parkering. Dette vil fungere som demonstrasjoner, som vi noen ganger benytter under kjøretimer, og som i mange tilfeller kan ha gode resultater, særlig ved ny innlæring. Vi har i vår tid på Hint særlig gjennom kursholding erfart at bilder og video er noe ungdommer liker godt i en læringssituasjon. Enhver som har holdt for eksempel trafikalt grunnkurs kan nok skrive under på at det kan være vanskelig å engasjere elevene hvis et undervisningsopplegg inneholder mye teoretisk tekst. Vårt mål med produktet er jo også at dette skal være noe som eleven kan sitte og kikke på hjemme i forkant av kjøretimer.

Vi har som sagt valgt å bruke en del video på nettsiden, fordi vi anser dette som noe ungdom liker godt, og i tillegg er noe som kan illustrere øvelsene på en god måte. Når det gjelder arbeidet med videoene og hvordan vi har valgt å utforme disse, har vi valgt å gå for relativt korte filmsnutter som varer fra cirka 15 sekunder, opp til rett i overkant av et minutt. Grunnen til at vi ønsker at klippene skal være korte, er at vi tror lengre klipp kan bli kjedelige, og dermed miste en del av effekten. Vi ser for oss at disse små snuttene vil være med på å gjøre nettsiden mer spennende, da kun tekst for å beskrive øvelsene kan bli noe kjedelig. Vi har på noen av videoene valgt å filme både innenfra og utenfor bilen, da vi mener at det vil være fordelaktig å se gjennomføringen av øvelsen fra flere vinkler. Disse videoene er filmet separat, og er synkronisert slik at man i samme video har to filmer som spiller samtidig, med synsvinkel innenfra og utenfor bilen. Dermed kan man følge øvelsen fra begge steder samtidig, noe vi er meget godt fornøyd med å ha fått til. Hensikten med å filme inne i bilen er å gi elevene førerens perspektiv, da det er dette eleven vil oppleve ved egen øvelseskjøring. På enkelte øvelser, eksempelvis bakkestart med fotbrems, har vi valgt å filme hvordan pedalene brukes, samtidig som man ser bilen utenfra.

Bilde av videoredigering

(Bildet over viser programmet hvor videoene er laget.)

Under produksjonen av videoene hadde vi fokus på å sette inn øvelsene i en praktisk sammenheng. Et eksempel på dette er øvelsen kort stans- ny start, der vi har relatert dette til kjøring fram mot gangfelt der en fotgjenger skal over. Gjennom å bruke praktiske situasjoner fra trafikken, mener vi at dette kan fungere som bra motivasjon for hvorfor øvelsene er viktige å kunne. På videoene har vi lagt inn en del muntlige forklaringer som et supplement til tekstene som finnes på de forskjellige trinnene.

Bilder og illustrasjoner

På nettsiden har vi valgt å bruke en del bilder og andre illustrasjoner i beskrivelsen av øvelser. I likhet med video, mener vi at bilder kan beskrive enkelte momenter bedre enn en tekst. Eksempler på dette kan være innstilling av speil og rattgrep, noe som er vanskelig å forklare på en god måte gjennom en tekst. Bildene er forsøkt tatt på en slik måte at de er enkle og illustrative. Bildene er i stor grad tatt fra førerplass eller mot førerplass. Dette mener vi vil gi et reelt bilde av de tingene som vi til enhver tid ønsker å beskrive, og være lett forståelig.

Vi har i noen tilfeller brukt illustrasjoner som er laget i Microsoft Power Point, men som på nettsiden ligger som bilder. Vi har brukt dette for å eksempelvis beskrive hvor blindsonen på en personbil er, og for å beskrive hvordan man utfører start og stans ut fra høyre veikant, med skriftlig beskrivelse integrert i illustrasjonen. Disse illustrasjonene har vi tidligere brukt under kjøretimer med FA, og erfaringsmessig fungerer de godt.

Tilbakemelding på produktet

Vi har vært så heldige å ha muligheten til å få ungdommer i målgruppen vår til å teste produktet. Disse har kommet med tilbakemeldinger til oss på hvordan de synes nettsiden kan fungere for dem.

Jon-Anders driver en internettside der han legger ut videoer som er rettet mot samme målgruppe som produktet vårt er ment for. Vi ønsket derfor å benytte oss av disse som kontrollgruppe.

Tilbakemeldingene vi fikk, var utelukkende positive. Mange skrev at nettsiden var noe de har savnet, og er noe de ønsker å bruke i sin trafikkopplæring.

Drøfting

Spørsmålet i denne drøftingen vil være om produktet vi har laget er noe som elever og ledsagere vil benytte seg av, og i hvilken grad produktet har en markedsføringsverdi. I tillegg vil det være interessant å drøfte om produktet er noe som kan bidra til at elevene har en raskere og bedre framgang på trinn 2, både i forhold til kjøretimer og privat øvelseskjøring. I drøftingen vil vi også kort diskutere tilbakemeldingene vi har fått på produktet.

Som vi har vært inne på i delen av oppgaven som omfatter MMO, sier undersøkelsen at et stort flertall av de spurte ønsker at informasjon om teorikunnskaper skal være tilgjengelig via en nettside. Sett i lys av dette vil vår oppgave være meget relevant i forhold til det målgruppen ønsker seg. Imidlertid vil spørreundersøkelser aldri være en absolutt fasit av hva alle mennesker mener om et tema. Denne undersøkelsen var gjort i forbindelse med et informasjonsmøte for foreldre og foresatte som var i regi av Statens Vegvesen. Man kan jo da spørre seg om de menneskene som var tilstede der var representativ for hele gruppen som fungerer som ledsagere under privat øvelseskjøring. Det kan jo være naturlig å tenke at den

gruppen av foreldre og foresatte som deltar på denne type møter er de som er over snittet engasjert og interessert i at barna deres skal ha en god opplæring og bli trygge bilførere.

Er produktet vårt noe som elevene selv vil ønske å benytte seg av?

Det er klart at ungdommer har forskjellig grad av motivasjon for å ta et førerkort. Noen er lite interessert og begynner med opplæring i stor grad for å tilfredsstille foreldrene, som i noen tilfeller presser på. Andre ungdommer er derimot meget motiverte og interesserer seg mye for å lære seg og kjøre bil. For at produktet vårt skal være noe ungdommer ønsker å anvende, tror vi at en viss grad av motivasjon hos den enkelte elev er nødvendig. Vi kan argumentere for at vårt produkt kan virke kostnadsbesparende på veien fram mot et førerkort. Vårt inntrykk er likevel at mange ungdommer ikke har et voldsomt fokus på akkurat denne problemstillingen, da foreldrene i mange tilfeller er de som tar regningen. I og med at veien til førerkortet kan være en dyr affære, vil nok mange foreldre være meget interessert i et potensielt kostnadsbesparende produkt. Vi har på nettsiden gjort et lite regnestykke som viser at teoriundervisning under kjøretimer fort blir en dyr affære. Hvis trafikklæreren bruker ti minutter per kjøretime på å gå gjennom teori, vil dette koste i overkant av 130 kroner. Ved å regne litt på dette i forhold til gjennomsnittlig timeantall en elev bruker på trinn 2, skjønner en fort at dette blir en god slump penger. Vårt produkt er i forhold til dette, tiltenkt å fungere som et kostnadsbesparende verktøy. Tanken er at nettsiden skal bidra til at elevene kommer forberedt til kjøretimene. Dermed kan opplæringen på trafikkskolen foregå på en mer effektiv måte. I tillegg er produktet ment som en hjelp for privat øvelseskjøring. Vi er ganske sikre på at produktet vil være et meget godt tilbud i denne sammenheng, da vi tror mange ledsagere vil se på dette som et kjærkomment hjelpemiddel i forhold til innhold ved øvelseskjøring.

Når det gjelder spørsmålet om produktet vårt har en markedsføringsverdi, mener vi at det vil være en fordel å kunne tilby dette for en trafikkskole. Vår kunnskap om bransjen tilsier at et slikt type produkt i dag ikke tilbys av trafikkskoler. Det kan forståelig nok argumenteres med at et slikt tilbud vil svekke inntjeningen til trafikkskolen. Vi tror grunnen til at dette i liten grad eksisterer i dag, skyldes at trafikkskolene har lavt fokus på å eksperimentere med nye løsninger. Vi mener at trafikkskoler som tilbyr denne type løsning, vil ha et fortrinn når det kommer til hvilken skole en elev vil velge.

Kan vårt produkt bidra til raskere og bedre framgang på trinn 2?

Vår mening er at produktet, hvis det brukes av målgruppen, mest sannsynlig vil bidra til dette. Vi tenker da særlig i forhold til at elevene kommer forberedt til kjøretimer og øver mer effektivt med trafikklærer, men også med tanke på privat øvelseskjøring. Imidlertid ser vi for oss at produktet kan få ledsager og elev til å tro at dette hjelpemiddelet er det eneste som trengs for å skaffe seg kompetanse på trinn 2. På denne måten kan det ende med at mye ny innlæring skjer ved privat øvelseskjøring. Vi mener ny innlæring optimalt sett bør skje på trafikkskole, slik at dette ligger i bunn, og at mengdetreningen på de forskjellige øvelsene kan skje privat.

Når det gjelder tilbakemeldingene vi har fått på produktet gjennom vår lille ”undersøkelse” på Youtube, har de utelukkende vært positive. Spørsmålet vi må stille oss er om disse tilbakemeldingene er representative i forhold til hele målgruppen vi ønsker å treffe. Vi ga folk muligheten til å kikke på siden, og det var helt frivillig om de ønsket å komme med en tilbakemelding. Vi så ikke på dette som en ren undersøkelse, men gjorde dette for å skaffe oss et bilde av om denne type nettside hadde livets rett. Fordi vi gjennom Jon-Anders hadde muligheten til å gjøre dette, så vi på det som en god mulighet til å få tilbakemeldinger. Tilbakemeldingene var som sagt utelukkende positive, noen ga også tips til oss på ting som de mente kunne utvikles videre. Inntrykket vi har fått, er at denne type nettside er noe elever og ledsagere har savnet. Det kan være at de personene vi har fått til å teste produktet ikke nødvendigvis representerer den gemene hop. Likevel mener vi at det vi har gjort, har skaffet oss en viss kunnskap om hvor landet ligger.

Evaluering og konklusjon

Tanken

Vi ønsket å gjøre opplæringen tilgjengelig for de elevene og foresatte som ønsker å øve mer hjemme. For å gjøre dette tilgjengelig ønsket vi å bruke en internettside som elevene på den aktuelle trafikkskolen kan benytte.

Som trafikklærere ønsker vi å involvere elevene våre så mye som mulig i læringsprosessen og at elevene slik kan få et større utbytte av opplæringen. Vi tror at desto mer elevene deltar i læringsprosessen, jo bedre utbytte får de av opplæringen. Vi tror at ved å la eleven få muligheten, og skolen kan tilrettelegge for øving hjemme, vil elevene få raskere fremgang samtidig som de vil få mer ut av opplæringen, til tross for at de har færre kjøretimer på en trafikkskole.

Produktet

Slik vi ser det, er produktet vi har laget noe som kan være med på å hjelpe elevene med å forberede seg til og mellom kjøretimer på trinn 2. Vi mener at dette er noe som i dagens trafikkopplæring i stor grad er fraværende. Vårt inntrykk er at mye privat øvelseskjøring foregår på en måte som ikke nødvendigvis er sterk nok med tanke på innhold. Vi tror at vår nettside kan være et hjelpemiddel i denne sammenheng.

Vår erfaring er at elevene stort sett kommer uforberedt til kjøretimer. Vårt produkt mener vi er i stand til å gi elevene muligheten til det motsatte.

Valget av nettside som produkttype henger sammen med målgruppen vi ønsker å treffe.

Dagens ungdom er i aller høyeste grad aktive på internett, og dermed mener vi at dette er veien å nå dem.

Veien videre

Vi mener det er et fullverdig produkt for trinn 2. Måten siden er laget på åpner for mulighet for utvidelse til trinn 3. Gjennom vårt arbeid med oppgaven har vi lært mye som vi kunne brukt for å utvikle siden videre. Vi ser muligheten til å kunne bruke de samme rammene for å utvikle et opplegg for trinn 3.

Litteraturliste

Bøker

Læreplan førerkortklasse B og BE (2004) Nr 252 i Vegvesenets håndbokserie

Glein, J., Lødemel, S. (2007) *Trafikkdidaktikk (1. Utg)* Bekkestua: NKI Forlaget AS

Kandidatoppgaver

Ødegård, A. Sollien, R. Holmen, K., (2008) Kandidatoppgave: *MMO som verktøy til bruk i føreropplæringen*. Stjørdal

Wang, D. Sæther, S. Bjørlo, E., (2007) Kandidatoppgave: *Obligatorisk ledsagerkurs, Stjørdal*

Internettider

Kildekritikk. (2013). I *Wikipedia*. Lokalisert 28. Februar 2013.

Kildekritikk. (2013). *Tilbakemeldinger fra Youtube*. Lokalisert 1. Mars 2013.

Figuroversikt

Tabell / diagram

Diagram på side 11 er hentet fra en tidligere kandidatoppgave produsert av Wang, Sæther og Bjørlo (2007)

Bilde / illustrasjon

Bilde av redigeringen av filmene vi har brukt i produktet vårt. (2013)

"Screenshot"

Vedlegg

Noen siterte tilbakemeldinger fra målgruppen vår

(<http://www.youtube.com/watch?v=TQMa9AXgEk4>)

Veldi bra side noen skrivefeiler i slutten av innledningen som må rettes , men ellers en kjempe side! :)

Hilsen Martin 16.5 år

Jon denne nettsida er konge! Jeg kommer til å gå innom fler ganger!

Andreas (16 år)

Jeg kommer til å benytte meg av den siden, Jon!

Fredrik straks 16 år

Oversiktlig side, gode illustrasjoner. Bra at dere noen steder sier hvorfor dette er viktig i forhold til andre "øvelser" osv. Perfekt for meg nå som jeg nettopp er ferdig med grunnkurs!

Jarand 17

Kan se ut til å vere til god hjelp dette her, skal ta lappen til slutt og tror dette kommer til å hjelpe mye

Geir-Håkon 15 år

Bra side ;-) En side jeg helt klart kommer til å få bruk for senere :-)

Vemund 15år

Bra side med god informasjon og lett å finne frem for alle.

-Vegar 17 år

Jeg har nettopp tatt lappen jeg da, men denne siden ser bedre ut enn noen andre sider jeg har sett. Men en smart idé hadde vært å ha noe lesestoff fra en kategori som for eksempel vikeplikt, og så en prøve etter man har lest det, og ikke en stor prøve fordi da har man som regel glemt alt man har lest.

Andreas 18 År

Veldig nyttig side, og passer bra med timingen også. Som noen sier så kunne det vært et eget punkt for observasjon, men du sa at dere jobber med det. Dette hjelper mye. Bra jobba!

Sebastian, 16 år!

Siden ser veldig bra og oversiktlig ut, sånn jeg liker sider :) Begynte og kjøre for 2 måneder siden, kjørte faktisk til skolen dagen jeg fylte 16. Vis jeg hadde bodd i nærheten av det, så ville jeg veldig gjerne ha deg som kjørelærer.

-Sigurd 16

Dette så bra ut, skal ta lappen senere og dette kan være til god hjelp!

-Anders 15 år

FLOTT, blast var innpå siden du hadde lagt . har planner om førerkort å denne siden vil komme til stor hjelp i næreste fremtid.. takktakk

-kaleb 15år

Veldig bra og detaljert! Kommer til sette denne siden som "bokmerke" fra nå av :)

Markus 15 år

leste litt på siden, var veldig mye nytting der, lærte noe også. Skal begynne å øvelseskjøre om 2 måneder så denne siden var nyttig, skal lese mer :)

-Daniel 15 år

Funket fett sleit med mamma sin forklaring på bakke start, men siden deres "forklarte" det på en enkel måte :p

Stian 16år

Wow! Dette er så perfekt timing at det nesten er litt creepy! Veldig oversiktig, ryddig og lett skrevet slik at dere lærer bort på en vannvittig effektiv måte! Liker illustrasjonene som er brukt som gjør det ENDA lettere å forstå! Takk skal du/dere ha! Dette hjelper meg virkelig nå som jeg skal begynne å øvelseskjøre!

-Magnus 16 år

Likte siden kjempegodt, syntes at den var veldig oversiktlig og enkel å ta seg fram på.

Magnus 15 år

Likte siden godt, den er enkel og grei, liker at dere har videoer. Tror denne kommer til god hjelp)

Kristian, 16 År.

Perfekt side, gode opplysninger, ryddig og gode tips :)

Kristian, 16år

Må si jeg ble positivt overrasket over hvor god denne siden er. Jeg har tatt alle tekniske timene (Grunnleggende) og driver nå med mengdetrening, og det er ting som du/dere har på siden som jeg knapt har hørt om før. Lettleselig og oversiktlig - rett på sak! Bra jobba.

Jan-Erik, 16

Bra nettside! Veldig oversiktlig, og gode råd.

- Øyvind 15år

Kjempebra nettside! Flott og oversiktlig. Lett å finne fram, og forståelig informasjon

Hans Christian 15 år

Kjempebra nettside! Flott og oversiktlig. Lett å finne fram, og forståelig informasjon. Supert at dere har noen små videosnutter på enkelte trinn! Hilsen

Vetle 15år

Dette er til stor hjelp, veldig veldig bra at dere har tatt dere bryet! 16 om 3 dager, og da blir det øvelseskjøring, bruke noen av det jeg har lest på siden er supert! Teorien er bestått og det gjenstår bare oppkjøring på mc lappen, og da kruse rundt! Takk for hjelpen ;)

-Erik-Andre Ørn 16 år

Ohh.. Timingene dine er topp som vanlig. Jeg er gutt som nylig har fulgt 16pr og har tenkt nye på å øvelse kjøre. Jeg har samtidig som jeg har gledet meg til å kjøre bil så har jeg nok gruer meg en del. Men etter å ha besøkt siden din/deres så gikk all det grufulle bort. Hehe! Jeg fant siden dere veldig hjelpsom og svært nyttig.

Petter 16år